

Səhnədən güc alıram

Cəmilə Əsgərzadə: "Skripkanın belimə düşən ağırlığı belə mənə şirin gəlir"

"Gənclik qəzeti"nin gənc qəhrəmanı skripkası ilə Azərbaycanı dünyanın müxtəlif ölkələrində təmsil edən Cəmilə Əsgərzadədir. Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbində skripka sənətinin sirlərini öyrənən müsahibim dünyanın tanınmış ölkələrində ifası ilə insanları heyran edib. Yaşının az olmasına baxmayaraq, "İlin musiqiçisi" adına layiq görülüb. Cəmilə musiqi dili ilə bərabər, səlis danışmaq qabiliyyəti, fikrini tam dəqiq çatdırma istedadına da malikdir. Onunla söhbət etdikdə sanki qarşımda yeniyetmə bir qız deyil, illərin peşəkar sənətkarı dayanmışdı. Adətən az yaşlı müsahiblərimlə söhbət çətin olsa da, elə bil bu qızçıqaz səsləndirdiyi fikirləri beynində redaktə edərək dilinə gətirirdi. Açıqı, onunla söhbətdən həm zövq aldım, həm də bu yaşda yeniyetmənin fikirlərinə təəcüb etdik. Niyə? Səbəbini müsahibəni oxuduqdan sonra anlayacağımsınız.

Cəmilə 1999-cu ildə anadan olub. Musiqiçi olmağı isə aqlının ucundan belə keçirmirmiş, ancaq çərxi-fələk elə dövrən edib ki, bir müddətdən sonra özünü peşəkar səhnədə görüb.

- Səni skripkaya gətirən yol ilə tanış olmaq istərdik.

- Uşaqlıqda rəssamlıqla və bədii gimnastika ilə məşğul olurdum. Hər zaman təcrübələr etməkdən çəkinmir, yeniliklər etmək istəyirdim. Ailəmlə birlikdə bir müddət Türkiyədə yaşadım. Orada "Oxatma" idman növü ilə məşğul olurdum. 8 yaşında musiqi məktəbinə yazıldım. İlk olaraq musiqiyə hobbilə olaraq baxırdım. 10 yaşında düşündüm ki, niyə də yox? Bəlkə də gələcəkdə çox yaxşı bir musiqiçi ola bilərdim? Nənəm indiki Bülbül adına orta ixtisas məktəbini pianoçu olaraq bitirib. O, məsləhət gördü ki, musiqi ilə məşğul olsam, bu mənə də çox yaxşı alınacaq. Nənəm mənə pianoçuya tərəf yönəltməyə, vaxt keçdikcə gördü ki, mənim pianoçuya istəyim o qədər də güclü deyil.

- Bəs, valideynlərin bu yolu seçməyinə etiraz etmədinizmi?

- Valideynlərim hər zaman istənilən mövzuda mənə dəstək olublar. Atam uşaqların nənəm onu da pianoçuya yönləndirməyə çalışıb. O isə etiraz edib. Atam bilirdi ki, bu çox çətin olacaq və bunun üçün də çox tərəddüd edirdi. O dedi ki, əgər musiqiçi olmaq istəyirsənsə ol, ancaq buna hobbilə kimi baxsan, daha yaxşı olar. Musiqi məktəbində müəlliməm - əməkdar müəllimə, professor Fatimə İdyatulina mənə stimül verdi və mənədən yaxşı musiqiçi olacağını bildirdi. Anamla məsləhətləşdikdən sonra qərar verdim ki, artıq bu işlə peşəkar şəkildə məşğul olum. Əgər mən bu işə əmək verirsənsə, təbii ki, bunun qarşılığını görmək istəyərdim. Hobbilə olaraq başlayıb, peşəkarlığa doğru getməyə başladım. Bizim direktorumuz, Azərbaycanın xalq artisti Teymur Göyçayev musiqi həyatımda mənə ən çox dəstək verən insanlardan olub. Bəlkə də o, bizim

Xəyalə Rəis

məktəbə gəlməsəydi, mən bu qədər həvəsli olmazdım. O, məktəbə gəldiyi gündən bütün qayda-qanunlar dəyişdi. Onun şagirdlərə verdiyi dəstək, stimül heç nə ilə əvəz olunmaz. Teymur müəllimin etdiyi dəyişiklikləri ilk olaraq şagirdlərin çoxu bəyənmədi. Çünki dərs sistemimiz çox çətin idi. Hər ay imtahan verməyə öyrəncəli deyildik. Ancaq imtahanlar olmasa, məktəbimizin səviyyəsi bu qədər yüksəlməzdi.

- Skripka alətində səni özünə çəkən nə oldu?

- Valideynlərim mənə musiqi məktəbinə aparanda piano sinfinə yazdırırdılar. İmtahan verməyə gedəndə ağılağa başladım. Valideynlərim musiqiçi olmaq istəmirəmsə, nə üçün bu məktəbə gəldiyimi soruşdular. Mən də onlara bildirdim ki, əslində musiqiçi olmaq istəyirdim, ancaq pianoçuda deyil, skripkada ifa etməyi üstün tuturdum. Onlar da mənə dedilər ki, skripkaçı olmaq üçün sənin musiqi duyumun daha mükəmməl olmalıdır. Piano bölməsinin imtahanı, skripka bölməsinin imtahanıyla müqayisədə daha asan idi. Lakin skripka bölməsinə imtahanın çətinliyi mənə heç maraqlandırmırdı da.

- Skripka ağır alətdir. Qız uşağı üçün belə ağır alət daşımaq yəqin ki, çox çətinidir.

- Bu sənəti seçərkən işin bu tərəfini fikirləşməmişdim (gülür). Skripkanın belimə verdiyi yük belə mənə şirin gəlir. Skripkanı nə üçün sevdiyimi siza izah edə bilməyəcəyəm. Sanki daxilimdə skripkaya aid bir bağ var. İllər keçdikcə mənim skripkaya olan sevgim daha da çoxalır. İnsanlarla qura bilmədiyim münasibəti skripka ilə qururam. Hər hansı bir problemim olanda skripka ilə məşğul oluram və bu mənə rahatlıq verir.

- Bəs ilk dəfə səhnəyə nə zaman çıxdın?

- İlk dəfə səhnəyə 8 yaşında çıxmışam. O zaman skripkaya hobbilə kimi baxırdım. İkinci dəfə 10 yaşında Teymur müəllimin orkestri ilə səhnəyə çıxdım. Səhnədə Fritz Kreslerin "Liebesleid" əsərini ifa etdim.

- İlk təcrübə... Tamaşaçı alqışı... O zaman nə hisslər keçirdin?

- Səhnədə hər kəsin diqqətini üzərinə toplamaq çox gözəl hissdür. Bu hissi yaşamağı sevirəm. Hər dəfə konsertqabağı anam çox həyəcan keçirir (gülür). Kulisdən görürəm ki, o mənədən daha çox həyəcanlıdır. Mən istənilən mövzu barədə çox sakitəm. Mənə deyirlər ki, sən çox soyuqqanlısan. Bəlkə də bu mənim ən pis xüsusiyyətimdir. Lakin soyuqqanlılığım səhnədə mənə çox kömək olur. Hər kəs səhnəyə çıxanda həyəcanlanır. Mən isə səhnədə daha sərbəst oluram. Hər şeyi unuduram. Bir növ səhnədən güc alıram.

- Hansı əsərlər səni özünə daha çox cəlb edir?

- Daha çox virtuos əsərlər diqqətimi çəkir. Miniatur və həzin musiqiləri də çox sevirəm. Daha çox Venyavski, Paqanini və Bazzininin əsərlərini bəyəniyəm.

- Bəs kumirlərin kimləridir?

- Skripka sahəsində tanınmış qadın ifaçılar çox deyil. En sevdiyim skripkaçı qadın Anne Sophie Mutterdir. Əlbəttə ki, dünya şöhrətli Maksim Vengerov, Jascha Heifetz yorulmadan dinləyə biləcəyim dahi skripka ifaçılarıdır.

- Hədəflərini müəyyənləşdirmisən? 20 ildən sonra özünü necə görürsən?

- Buradakı təhsilimi bitirdikdən sonra xaricdə davam etdirmək və biliklərimi daha da inkişaf etdirmək istəyirəm. Orada həm solist, həm də orkestrlə bərabər uğurlara sahib olmaq mənim ən böyük arzumdur. Sadəcə Azərbaycan-

da tanınmaq, burada məşhur ifaçı olmaq istəmirəm. Dünya çapında tanınan, işinin peşəkari, məşhur skripkaçı olmaq istəyirəm.

- Bu günün gəncləri daha çox müasir alətlərə, musiqilərə meyil etdiyi halda, sən öz marağını skripkaya salmışsan. Skripkada ifa etmək isə sözün əsil mənasında çox çətinidir.

- Bu gün klassik musiqi öz dəyərini itirib. Kaş ki, insanlar klassik musiqi ilə daha çox maraqlanırdılar. Bu gün daha çox pop, rep dinlənir. Mən isə klassik musiqini, cazı daha çox dinləyirəm. Bir gənc olaraq mən də pop, rep dinləyirəm, ancaq o musiqiləri o qədər də sevmirəm. Evdə problemlər haqqında danışmağı çox sevmirəm. Otağımda səslənən musiqidən valideynlərim əhvalımın necə olduğunu təyin edirlər. Məsələn üçün, Bramsın üçüncü simfoniyasının axırıncı hissəsi çalınırsa, deməli, o otağa girmək lazım deyil. Onda bilirlər ki, günüm çox bərabər keçib (gülürük).

- Eşitdik ki, iştirak etdiyiniz festivallarda insanları heyrləndirməyi bacarırsınız. Festivallar sizin həyatınızda hansı rol oynayır?

- Festivallar mənim enerji mənbəyimdür. İlk dəfə ölkədaxili festivallardan başladım. Ulu öndər Heydər Əliyevin 95 illiyi ilə bağlı keçirilən Respublika musiqiçilərarası müsabiqədə birinci yerə layiq görüldüm. Daha sonra, Moskvada çox tanınmış bir dirijor - SSRİ xalq artisti, Moskva Beynəlxalq Musiqi Evinin prezidenti Vladimir Spivakovun təşkilatçılıq etdiyi "Moskva dostlarını çağırır" adlı festivalda çıxış etdim. Oradakı iştirakım isə çox təsadüfi oldu. Belə ki, mənim internetdə olan videolarımı anam mənim festivala göndərmişdi. Bu barədə mənim fikrimi öyrənəndə etiraz etdim. Çünki özümə inamım yox idi. Bir gün anam mənə bir dəvətnamə gətirdi, söylədi ki, səni Moskvada gözləyirlər. Bu, anamın mənə sürprizi idi. Orada Alyabeyevin "Rus romansı Solovey" əsərini ifa etdim. Hər kəs mənim ifamı bəyəndi. Gözlədiyimdən də gözəl alındı. Ondan sonra özüm də festivallarda iştirak etməkdən zövq aldım. Bir il sonra isə yenidən Moskvaya dəvət aldım. Pulsuz olaraq tanınmış sənət adamlarından 10 dərs aldım. 2014-cü ilin mart ayında Gürcüstanda 40 dəqiqəlik solo proqramla konsertdə çıxışım oldu. Orada Venyavskinin ikinci konserti, Bazzininin "Cırdanların rəqsi", Arif Məlikovun "Türk qızlarının rəqsi"-ni ifa etdim. Gürcüstandan qayıdandan sonra Parisdə təşkil olunmuş müsabiqəyə dəvət aldım. Müsabiqədə "Qran-Pri" mükafatına layiq görüldüm. 2015-ci ilin əvvəllərində "İlin musiqiçisi" adına layiq görüldüm. Azərbaycana gəlmiş məşhur Stradivari skripkalarının eksperti ilə birgə İtaliya səfirliyinin keçirdiyi tədbirdə çıxış etdim. Orada da ifam alqışla qarşılandı. Bu yaxınlarda isə Nyu-York səhərində keçirilən festivaldan yeni dönmüşəm. Orada müxtəlif konsertlərdə iştirak etdim və dünyanın ən yaxşı müəllimlərinin ustad dərslərinə qatıldım.

- Uğurların daha da bol olsun. Səninlə söhbət bizə xoş oldu. Son olaraq özünə nə arzulayırsan?

- İnsanlar nəyisə çox arzulayıb, ona çatdıqdan sonra sanki durğunluq yaşayırlar. Elə bil ondan sonra irəli getməkdən qorxurlar. Həyatda ən çox qorxdığım şey odur. Mən dayanmaqdan qorxuram. Bir şeyə nail olduqdan sonra dayanmaq mənim üçün ən arzuolunmaz haldır. Arzulayıram ki, durmadan irəliləyim!

